

**ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ**  
**(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ**  
**та онлайн-медіа)**

28.05.2025

**Зміст:**

*(натисніть на заголовок для переходу на текст)*

**Загальні питання**

[Укрінформ. – 2025. – 27 трав. У МКСК пояснили, чому оскаржили рішення про передачу костелу святого Миколая у Києві парафії. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 27 трав. Мінкультури хоче відсудити костел Миколая у Києві у римо-католицької громади. – Знає І.; Вечірній Київ. – 2025. – 27 трав. Мінкульт прокоментував ситуацію довкола костелу Святого Миколая: що відомо. – Асадчева Т.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Мінкульт оскаржив рішення суду щодо передачі столичного костелу св. Миколая релігійній громаді. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 27 трав. «Через управлінську безпорадність». Українська культурна спільнота вимагає звільнення голови Мінкульту Миколи Точицького. – Інф.; Українська літературна газета. – 2025. – 27 трав. Діячі культури й активісти громадянського суспільства вимагають відставки міністра Миколи Точицького. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Дієвці культури і активісти вимагають відставки міністра культури та стратегічних комунікацій Точицького – відкритий лист. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. У Мінкультури назвали лист дієвців культури і активістів із звинуваченнями частиною інформкампанії проти відомства. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. За наявності підстав директора Департаменту культури КМДА Анжияка притягнуть до дисциплінарної відповідальності. – Інф.](#)

**Медіа**

[Український тиждень. – 2025. – 27 трав. Росія вчинила 836 злочинів проти українських журналістів і медіа. – Нестелєєв М.](#)

**Благодійність. Меценатство. Волонтерство**

[Укрінформ. – 2025. – 27 трав. Театр Франка зібрав ₪8 мільйонів на придбання морського дрона «Магура». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 27 трав. Гурт Ziferblat зібрав ₪2 мільйони на машини для розмінування України. – Інф.](#)

**Театр**

[NV. – 2025. – 27 трав. «Все на дуже високому рівні». Катерина Кухар розповіла](#)

[про три українські балети, які варто відвідати. – Інф.](#)

### **Музика**

[NV. – 2025. – 27 трав. Лідерка гурту заспівала українською. Jerry Heil та Within Temptation презентували кліп на спільну пісню «Sing like a Siren». – Інф.](#)

### **Візуальні мистецтва**

[Вечірній Київ. – 2025. – 27 трав. Більше, ніж спорт: у Будинку кіно відкрили фотовиставку «Київські вітрила». – Катаєва М.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 27 трав. У Києві зафіксували рекорд України: у музеї історії міста презентували найбільшу витинанку. – Резніченко В.; Вечірній Київ. – 2025. – 27 трав. У Музеї історії Києва відзначили найбільшу в Україні витинанку. – Катаєва М.](#)

### **Кіномистецтво. Кінопрокат**

[Укрінформ. – 2025. – 27 трав. У Києві показали оновлену версію фільму «Тіні забутих предків». – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Кінострічка «Тіні забутих предків» повертається на великі екрани. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 27 трав. Наступною може бути «Пропала грамота»: директор кіностудії Довженка розповів про плани реставрації фільмів. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 27 трав. Десятий фестиваль українських фільмів відкрив прийом заявок. – Інф.](#)

### **Література**

[NV. – 2025. – 28 трав. Дискусії, презентації, концерти. Найцікавіші події Книжкового Арсеналу, які варто відвідати. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 27 трав. В Україні вперше відбудеться тиждень незалежних книгарень. – Інф.](#)

[Український тиждень. – 2025. – 27 трав. Ритми змін: як українські письменниці повертаються в канон. – Петренко-Цеунова О.](#)

### **Музейна справа**

[Україна молода. – 2025. – 28 трав. Сила гетьмана Мазепи. Понад 300-літня історія європейського вибору українців – у Києво-Печерській лаврі. – Фещенко Є.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 28 трав. Кошти на відновлення: в Одеському археологічному музеї провели благодійний вечір античних ігор. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Гендиректорка «Софії Київської»: ми себе асоціюємо як абсолютно світська установа. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Мінкультури хоче змінити керівника, а мені треба ще певний час, щоб підготувати собі заміну – гендиректорка «Софії Київської». – Інф.](#)

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Весілля в «Софії Київській», через яке Мінкультури здійснює перевірку, проводилося для військового – заступник гендиректора. – Інф.

### **Охорона культурної спадщини**

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 28 трав. Київська влада підтримала петицію про збереження садиби Ницке на Верхньому Валі. – Інф.

Village Україна. – 2025. – 27 трав. З фасаду школи у Києві хотіли збити мозаїку, щоб вона не осипалася при обстрілі. Її таки збережуть. – Головань Д.

Фокус.– 2025. – 27 трав. З України хотіли вивезти історичні артефакти, пов'язані з Тарасом Шевченком: у чому їхня цінність. – Шпак І.; Вечірній Київ. – 2025. – 27 трав. Столичні митники зупинили вивезення до США унікальних видань про Тараса Шевченка. – Асадчева Т.

Україна молода. – 2025. – 28 трав. Спадщина у війні. У Звягелі говорили про культуру понад 160 учасників із 19 областей країни. – Шалівська З.

### **Нацменшини. Закордонні українці**

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. Українську культуру представили на Сеульському міжнародному фестивалі дружби. – Інф.

### Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. У МКСК пояснили, чому оскаржили рішення про передачу костелу святого Миколая у Києві парафії. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 27 трав. Мінкультури хоче відсудити костел Миколая у Києві у римо-католицької громади. – Знає І.; Вечірній Київ. – 2025. – 27 трав. Мінкульт прокоментував ситуацію довкола костелу Святого Миколая: що відомо. – Асадчева Т.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Мінкульт оскаржив рішення суду щодо передачі столичного костелу св. Миколая релігійній громаді. – Інф.

Релігійна організація «Релігійна громада Парафія святого Миколая Київсько-Житомирської дієцезії Римсько-католицької Церкви у м. Києві» є одноосібним користувачем костелу з 2022 року. Про це повідомляє Міністерство культури та стратегічних комунікацій. «Договір щодо передачі Релігійній громаді Парафії в користування костелу було укладено 23 червня 2022 року з метою задоволення потреб віруючих Римсько-католицької громади у проведенні богослужінь та здійснення іншої статутної діяльності у приміщенні костелу. Водночас державна організація «Національний будинок органної та камерної музики України» проводить свою концертну діяльність на інших орендованих концертних майданчиках міста Києва», – йдеться у повідомленні. Зазначається, що МКСК наразі здійснює пошук приміщення, яке забезпечить повноцінну роботу Національного будинку органної та камерної музики України. Крім того, працює над залученням коштів донорів для здійснення невідкладних протиаварійних та реставраційних заходів у костелі святого Миколая. У МКСК також звернули увагу на те, що у зв'язку із невідповідністю рішення суду першої інстанції дійсним обставинам справи, а також допущенням порушення закону при його винесенні, апеляційна скарга на рішення Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 24 січня 2025 року була подана МКСК ще 7 квітня цього року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997556-u-mksk-poasnili-comu-oskarzili-risenna-pro-peredacu-kostelu-svatogo-mikolaa-u-kievi-parafii.html>

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/minkulturi-khoche-vidsuditi-kostel-mikolaja-u-kijevi-u-rimo-katolitskoji-hromadi.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112965/>

<https://interfax.com.ua/news/general/1075118.html>

NV. – 2025. – 27 трав. «Через управлінську безпорадність». Українська культурна спільнота вимагає звільнення голови Мінкульту Миколи Точицького. – Інф.; Українська літературна газета. – 2025. – 27 трав. Діячі культури й активісти громадянського суспільства вимагають відставки міністра Миколи Точицького. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Дієвці культури і активісти вимагають відставки міністра культури та стратегічних комунікацій Точицького – відкритий лист. – Інф.

Коаліція дієвців культури звернулися з відкритим листом до прем'єр-міністра України Дениса Шмигала з вимогою звільнити з посади міністра

культури та стратегічних комунікацій Миколу Точицького. Відкритий лист опубліковано у соцмережах Коаліції дієвців культури, об'єднання менеджерок та менеджерів культури, митців й мисткинь, кураторів й кураторок, керівників та керівниць культурних установ, освітян й освітянок. Приводом для ініціативи стало нещодавнє звільнення Максима Остапенка з посади генерального директора Національного заповідника «Києво-Печерська Лавра». Автори листа окреслили сім причин, через які Микола Точицький, на їхню думку, має залишити свою посаду у МКСК. Станом на час оприлюднення відкритого листа його підписали 40 осіб, зокрема голова правління ГО «Коаліція дієвців культури» Ольга Сагайдак, директорка Меморіального музею тоталітарних режимів «Територія терору», ГО «Новий музей» Ольга Гончар, громадська діячка, ГО «Коаліція дієвців культури» Ірина Подоляк, засновник книгарні «СЕНС» Олексій Єрінчак, кінорежисер, член Європейської кіноакадемії, незалежний фахівець Ярослав Лодигін, продюсерка 2Brave Productions Ольга Бергман, заслужений працівник культури України, завідуючий відділом реставрації Національного заповідника «Хортиця» Валерій Нефедов та ін. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ukrajinska-kulturna-spilnota-vimagaye-zvilnennya-ministra-kulturi-mikoli-tochickogo-50517270.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/diiachi-kultury-j-aktyvisty-hromadianskoho-suspilstva-vymahaiut-vidstavky-ministra-mykoly-tochytskoho/>

<https://interfax.com.ua/news/general/1075108.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. У Мінкультури назвали лист дієвців культури і активістів із звинуваченнями частиною інформкампанії проти відомства. – Інф.

Лист ГО «Коаліція дієвців культури», який містить звинувачення на адресу МКСК та його посадових осіб, є частиною інформаційної кампанії проти відомства, спричиненої заборобою з боку Міністерства заbudови історичних місць, йдеться в заяві МКСК, розповсюдженій у 27 травня. В МКСК відзначають, що наведені у документі твердження є маніпулятивними, а оцінки емоційними, і вони є «спробою захисту інтересів вузького кола осіб, часто не пов'язаних з питаннями культури». «Звинувачення у безпорадності та неефективності щодо збереження культурної спадщини України та згадки про осіб Міністерства, які відповідають за цей напрямок, засвідчує справжніх замовників цієї кампанії. На початку каденції було змінено структуру Міністерства та попереднє керівництво Департаменту, відповідального за захист та збереження культурної спадщини. Особи, які очолили профільний напрямок, мають вищу освіту в сфері архітектури, викладають курси для студентів-реставраторів, мають досвід роботи у сфері міжнародного права. Завдяки їхній професійності та неупередженості були переглянуті низка рішень попереднього керівництва щодо погодження реконструкцій та будівництва в історичних ареалах по всій країні. Це і є ефективний захист культурної спадщини. Стверджувати протилежне – абсурдно», – вказують у Міністерстві. Також у відомстві відзначають, що звільнення гендиректора Національного

заповідника «Києво-Печерська Лавра» відбулось за порушення умов контракту в частині збереження культурної спадщини, але було «використано як привід для продовження медіа війни». Також у відомстві відзначають, що ГО «Коаліція дієвців культури» не вперше є ініціатором медіа-атаки на МКСК і впродовж кількох місяців проводила інформаційну кампанію для здійснення евакуації культурних цінностей силами своїх місцевих представників, які, в свою чергу, здійснювали тиск на колективи музеїв, аби ті погоджувалися з вимогою повної евакуації та надавали доступ до сховищ. «Представники ГО «Коаліція дієвців культури» висували пропозиції до зміни правил переміщення та евакуації, аби керівники музеїв та Міністерство взагалі не могли впливати на рішення про вивезення колекцій. У численних публікаціях вони також вимагали оприлюднення планів евакуації музейних цінностей та місць їхнього тимчасового зберігання, що належить до інформації з обмеженим доступом. При цьому ГО «Коаліція дієвців культури» здійснює свою діяльність не на волонтерських засадах, а має надзвичайно щедрю фінансову підтримку міжнародних донорів, обсяги якої можуть бути неоднозначно сприйняті серед музейної спільноти, особливо регіонів», – йдеться в заяві. В відомстві вважають, що перевірка звітної документації цієї організації з боку МКСК може також бути однією з причин активізації інформаційних випадів на адресу Міністерства. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1075249.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. За наявності підстав директора Департаменту культури КМДА Анжияка притягнуть до дисциплінарної відповідальності. – Інф.

Мер Києва Віталій Кличко у відповідь на петицію заявив, що у разі встановлення фактів порушень в роботі директора Департаменту культури КМДА Сергія Анжияка, він буде притягнений до дисциплінарної відповідальності. Як повідомлялося, 2 травня петиція на сайті Київської міської ради із закликом припинити повноважень директора – художнього керівника Молодого театру Андрія Білоуса та директора Департаменту культури КМДА Сергія Анжияка набрала необхідну для розгляду кількість голосів. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1075308.html>

### Медіа

Український тиждень. – 2025. – 27 трав. Росія вчинила 836 злочинів проти українських журналістів і медіа. – Нестелеєв М.

За даними моніторингу російських злочинів проти журналістів та медіа, що здійснює Інститут масової інформації з першого дня вторгнення РФ в Україну, за три роки та три місяці з початку повномасштабного вторгнення Росія скоїла 836 злочини проти журналістів і медіа в Україні. За квітень – травень Інститут масової інформації зафіксував три злочини проти медіа та журналістів, які скоїла Росія. Це випадки кібератак. За цей період загинули четверо медіавників. Загалом з початку повномасштабного вторгнення Росія

вбила в Україні 106 медійників, з них 12 – під час виконання журналістської професійної діяльності. Докладно:

<https://tyzhden.ua/rosiia-vchynyla-836-zlochyniv-proty-ukrainskykh-zhurnalistiv-i-media/>

### **Благодійність. Меценатство. Волонтерство**

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. Театр Франка зібрав ₪8 мільйонів на придбання морського дрона «Магура». – Інф.

Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка зібрав 8 млн грн на придбання морського дрона «Магура». Зокрема у пресрелізі театру зазначено: «... Завершено амбітний спільний проєкт Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, Головного управління розвідки Міністерства оборони України, платформи Teatr.org.ua та Благодійного фонду Діани Подолянчук. Ці кошти буде спрямовано на придбання морського ударного дрона Magura V7, який невдовзі боронитиме Україну в Чорному морі під гордим іменем «Конотопська відьма». Збір тривав понад три місяці під час гастрольного туру Театру Франка містами України та Європи. До ініціативи долучилися 15 міст, 20 благодійних аукціонів, близько 14 000 глядачів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997562-teatr-franka-zibrav-8-miljoniv-na-pridbanna-morskogo-drona-magura.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. Гурт Ziferblat зібрав ₪2 мільйони на машини для розмінування України. – Інф.

Гурт Ziferblat, який представляв Україну на Євробаченні – 2025, зібрав 2 млн грн на системи розмінування під час благодійного збору. Ці кошти підуть на закупівлю двох «Зміїв» – спеціальних машин для розмінування. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997666-gurt-ziferblat-zibrav-2-miljoni-na-masini-dla-rozminuvanna-ukraini.html>

### **Театр**

NV. – 2025. – 27 трав. «Все на дуже високому рівні». Катерина Кухар розповіла про три українські балети, які варто відвідати. – Інф.

28 травня на сцені Національної опери України відбудеться прем'єра балету «Лісова пісня» від студентів та учнів Київського державного фахового хореографічного коледжу ім. Тетяни Таякіної, яким керує прима-балерина Катерина Кухар. NV поцікавився у Катерини Кухар, які три балети вона радить подивитись глядачам. «Кожен українець хоча б раз у житті має подивитися балет «Лісова пісня». ... Весь балет буквально пронизаний українським характером. В ньому все на дуже високому рівні й все створено українцями. Маю надію, що глядачі відкриють для себе нові імена у балетному мистецтві: Валерій Хованов, Домініка Федорова, Дар'я Лебідь, Анна Салімовська, Ольга Гріцишина, Кіпріан Фоменко – вони виконують головні партії в цій виставі», – зазначає Катерина Кухар. Балет створено за мотивами однойменної драми-феєрії Лесі Українки на музику Михайла Скорульського. Також Катерина

Кухар порекомендувала балет «Весілля Фігаро» – виставу обожнюють за іскрометний гумор, легку музику Амадея Моцарта і неокласичну хореографію Віктора Яременка, та балет «Лілея», створений за однойменною поемою Тараса Шевченка. Це постановка Валерія Ковтуна на музику Костянтина Данькевича. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/katerina-kuhar-rozpovila-pro-naykrashchi-ukrajinski-baleti-yaki-varto-vidvidati-50517320.html>

### **Музика**

NV. – 2025. – 27 трав. Лідерка гурту заспівала українською. Jerry Heil та Within Temptation презентували кліп на спільну пісню «Sing like a Siren». – Інф.

Українська співачка й авторка пісень Jerry Heil разом із нідерландським метал-гуртом «Within Temptation» презентували кліп на спільну пісню «Sing like a Siren», зйомки якого відбувалися у Нідерландах. Режисером відео виступив Маартен Велзен. Трек поєднує елементи симфонічного року, класичного вокалу та українського фольклору. Пісня стала саундтреком до документального фільму «The invisible Force», присвяченого поїздки гурту в Україну. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/jerry-heil-ta-within-temptation-vipustili-clip-na-pisnyu-sing-like-a-siren-divitisya-video-50517271.html>

### **Візуальні мистецтва**

Вечірній Київ. – 2025. – 27 трав. Більше, ніж спорт: у Будинку кіно відкрили фотовиставку «Київські вітрила». – Катаєва М.

Виставка, що знайомить з минулим і сучасним вітрильництвом у столиці, триває до 26 червня у Будинку кіно. Світлини розповідають не тільки про вітрильний спорт і яхтсменів, й про виклики соціальної підтримки та психологічного самопочуття населення під час воєнного стану. В експозиції представлено 63 світлини. На них можна роздивитися і довоєнні святкові регати до Дня Києва та Дня Незалежності, відзначення 45-річчя заснування Крейсерського яхт-клубу, а також проведення виходів з бійцями АТО, занять з фронтовими медиками батальйону «Госпітальєри», а також хід регати «Вітрила Перемоги» під час встановлення рекорду України. Серед авторів фотовиставки: Любов Котляр, Віктор Кудряк, Віктор Куш, Аделаїда Лешер, Олег Маловіцький, Наталія та Олександр Мальченки, Світлана Савельєва. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112989/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 27 трав. У Києві зафіксували рекорд України: у музеї історії міста презентували найбільшу витинанку. – Резніченко В.; Вечірній Київ. – 2025. – 27 трав. У Музеї історії Києва відзначили найбільшу в Україні витинанку. – Катаєва М.

27 травня в Музеї історії міста Києва офіційно зареєстровано національний рекорд України за найбільшу витинанку. Авторка роботи – художниця Тетяна Кузьмич (Кашуба) – створила 10-метровий паперовий витвір, що поєднує традицію української вишивки з сучасною візуальною

мовою. Робота стала центральним експонатом виставки «Червоне – то любов». Про подію повідомив заступник голови КМДА Валентин Мондриївський. Проєкт «Червоне – то любов» має на меті популяризацію українського народного мистецтва, а також посилення усвідомлення його значущості як елементу національної ідентичності. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-kijevi-zafiksuvali-rekord-ukrajini-u-muzeji-istoriji-mista-prezentuvali-najbilshu-vitinanku.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112986/>

### **Кіномистецтво. Кінопрокат**

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. У Києві показали оновлену версію фільму «Тіні забутих предків». – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Кінострічка «Тіні забутих предків» повертається на великі екрани. – Інф.

В Українському домі у Києві відбувся допрем'єрний показ оновленої версії художнього фільму режисера Сергія Параджанова «Тіні забутих предків». У широкий прокат кінострічка, яка посідає перше місце у рейтингу 100 найкращих фільмів в історії українського кіно, виходить 29 травня. Виробником і правовласником фільму «Тіні забутих предків» є Національна кіностудія імені Олександра Довженка. «Глядачі заслуговують побачити визнаний шедевр українського кіно у високій якості – з найменшими деталями, кольоровими напівтонами та музичним супроводом, які повертають повну силу естетики Параджанова. Для нас важливо не лише відновити фільм, а й повернути його глядачу як живу частину нашої культури», – сказав генеральний директор Національної кіностудії імені Олександра Довженка Андрій Дончик. Фільм «Тіні забутих предків» до 100-річчя режисера Сергія Параджанова вирішив повністю відреставрувати міжнародний фонд Мартіна Скорсезе «The Film Foundation», розповів кінокритик та кінознавець, член Ради з державної підтримки кінематографії Алік Шпилюк. «Гроші на весь цей процес надав Фонд Джорджа Лукаса «George Lucas Educational Foundation» (GLEF) зі США. Копію для сканування – британський колекціонер Деніел Берд. Сканування відбувалося у Варшаві. Зараз ця копія знаходиться в Австрійському кіно музеї, – розповів Алік Шпилюк. – А для кольорокорекції, для правильної передачі кольорів оригінального фільму використовувалися вінтажна копія з Гарвардського кіноархіву». До процесу долучилися Національна студія імені Олександра Довженка та Національний центр Олександра Довженка. На сьогодні оновлений фільм «Тіні забутих предків» взяли до показу 60 кінотеатрів по Україні. Творча команда та правовласник стрічки сподіваються на розширення географії прокату. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997535-u-kievi-pokazali-onovlenu-versiu-filmu-tini-zabutih-predkiv.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1075173.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. Наступною може бути «Пропала грамота»: директор кіностудії Довженка розповів про плани реставрації фільмів. – Інф.

Для продовження найкращих традицій українського кінематографу важливо надавати глядачам можливість бачити знакові фільми Сергія Параджанова, Леоніда Осики та інших режисерів у відреставрованій якості. Про це сказав на допрем'єрному показі оновленої версії «Тіней забутих предків» генеральний директор Національної кіностудії імені Олександра Довженка Андрій Дончик. Він зазначив, що кіностудія Олександра Довженка активно працює над збереженням і реставрацією української кінокласики. Проєкт із відновлення «Тіней забутих предків» – лише один із кроків у довгостроковій стратегії студії повернення національного кіноспадку до широкої аудиторії. У планах – реставрація інших знакових стрічок, аби українське кіно заговорило мовою ХХІ століття, зберігаючи свій первісний зміст. «Мрію, щоби наступною стала «Пропала грамота». Мені здається, що це дуже глядацьке кіно, дуже сучасне, воно сподобається молоді», – сказав Андрій Дончик. Загалом, на його переконання, дуже важливо відреставрувати всі фільми з українською доріжкою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997579-nastupnou-moze-buti-propala-gramota-direktor-kinostudii-dovzenka-rozpoviv-pro-plani-restavracii-filmiv.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. Десятий фестиваль українських фільмів відкрив прийом заявок. – Інф.

Десятий кінофестиваль Ukraina Festiwal Filmowy почав прийом заявок на конкурс повнометражних та короткометражних фільмів, який відбудеться з 3 по 10 листопада у Варшаві та інших містах Польщі. Про це Державне агентство України з питань кіно повідомило у Фейсбуці. Фільми мають бути або українського виробництва; або польського чи виробництва інших країн, пов'язаних з Україною через тематику, місце зйомок, участь українських акторів та/або кінематографістів, авторів. Заявки приймають до 15 серпня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997681-desatij-festival-ukrainskih-filmiv-vidkriv-prijom-zaavok.html>

### **Література**

NV. – 2025. – 28 трав. Дискусії, презентації, концерти. Найцікавіші події Книжкового Арсеналу, які варто відвідати. – Інф.

29 травня у Києві стартує XIII Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал». За чотири дні фестивалю відбудеться більше 200 подій в рамках програми фокус-теми «Все між нами переклад», основної програми, кураторських і спеціальних програм, а також програми видавців, яка включатиме дискусії, лекції, читання, воркшопи, зустрічі з авторами, музичні та перформативні події. Традиційно на фестивалі відбудеться Книжковий ярмарок, у якому візьмуть участь 100 великий видавництв, 11 малих видавництв та шість книгарень. Також на фестивалі можна буде знайти

партнерські стенди військових та волонтерських ініціатив. Знову до участі у фестивалі повертається «Ярмарок ілюстраторів», в якому візьмуть участь 12 художників, графіків та митців, які презентуватимуть свої роботи у різних візуальних рішеннях та стилях. Крім того відвідувачі матимуть змогу побачити 17 різноманітних виставкових проєктів. Книжковий Арсенал триватиме до 1 червня. Події відбуватимуться на 9 локаціях. Видання підказує, на які події варто звернути увагу. Це: 29 травня – дискусія «Культурна спадщина і війна: юридичний та етичний виміри відповідальності»; 30 травня – презентація книжки «Вільні голоси Криму. Історії кримських журналістів – бранців Кремля»; дискусія «Українська суб'єктність: Поміж глобальним Заходом і глобальним Півднем»; дискусія «Викрадення, привласнення та знищення росіянами української академічної спадщини, колекцій музеїв, бібліотек: як протистояти?»; дискусія «Будуючи мости»; дискусія «Імперії й (пост)колоніальні голоси: проблема перекладу»; 31 травня – дискусія «Причетність до традиції: розмова про вагу мемуаристики»; презентація книги Ігоря Козловського «Вільний у полоні»; презентація книжки Оксани Забужко «Наша Європа» та ін. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/knizhkoviy-arsenal-2025-rozklad-i-naycikavishi-podiji-yaki-varto-vidvidati-50517436.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. В Україні вперше відбудеться тиждень незалежних книгарень. – Інф.

В Україні з 24 по 30 червня вперше відбудеться Тиждень незалежних книгарень. Ініціатива має на меті не лише підтримати незалежні книгарні як бізнеси, а й відновити розуміння їх ролі – як культурних серцевин українських міст, як місць довіри, діалогу та спільної дії. До ініціативи вже долучилися понад 15 незалежних книгарень. Серед них: Readeat (Київ), «Муза» (Київ), Space books (Київ), «Закапелок» (Київ), «Моя книжкова полиця» (Київ), «Місто» (Київ), «Книжковий Лев» (Київ, Львів), «Плекай» (Київ, Львів), «Ніша» (Дніпро), «Паперове життя» (Одеса), Тура (Ірпінь), Katebooks (Ірпінь), «Лісова книгарня» (Ірпінь), «Затишна книгарня» (Рівне), «Перший том» (Черкаси), онлайн-книгарня Lovely Book. Упродовж тижня у кожній книгарні-учасниці проходять тематичні події. Ми прагнемо не лише відзначити різноманіття незалежних книгарень, а й зробити цей тиждень подією для всієї читацької спільноти, заявили організатори. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997629-v-ukraini-vperse-vidbudetsa-tizden-nezaleznihi-knigaren.html>

Український тиждень. – 2025. – 27 трав. Ритми змін: як українські письменниці повертаються в канон. – Петренко-Цеунова О.

У розлозі матеріалу – про літературний фестиваль «Жінки в українському каноні», організований в Українському католицькому університеті 17 травня. Відбулися лекція Ростислава Семківа «Шлях до паритетності: жіночі голоси в каноні української літератури». Також – публічна розмова «Канонічні письменниці: стратегії видимості в міському просторі та

медійному дискурсі» за участі Оксани Павленко – головної редакторки та співзасновниці Divoche.media; Данила Ільницького – літературознавця, есеїста, музиканта; Діани Андрієвської – літературознавиці, співавторки подкасту «Дівчата столиці», модератор – Ольга Петренко-Цеунова. Розмова була присвячена стратегіям нагадування про незаслужено забутих письменниць: через політику пам'яті, медійні проекти та просторові практики комеморації. Третьою частиною фестивалю стала панельна дискусія «Жіноча класика у видавництвах: як формуються серії?», присвячена виданням канонічних авторок. Учасниці обговорювали серію «Жінки пишуть» від #Книголав, перевидання «Першого вінка» від «Creative women publishing», серію «Рядки з тіні» від «Ще одну сторінку» і серію «Vivat класика». Говорили про мотивацію перевидань та ідеї укладання серій, підходи до вибору, упорядкування та коментування текстів. Докладно:

<https://tyzhden.ua/rytmy-zmin-ia-ukrainski-pysmennytsi-povertaiutsia-v-kanon/>

### **Музейна справа**

Україна молода. – 2025. – 28 трав. Сила гетьмана Мазепи. Понад 300-літня історія європейського вибору українців – у Києво-Печерській лаврі. – Феценко Є.

23 травня відбулося відкриття виставки «Мазепа. Стратегія європейської України» в Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра». Проект є новим прочитанням виставки «Європейська Україна. Доба Мазепи», яку показували у 2022 році, – першої після початку повномасштабної війни, в Скарбниці Національного музею історії України, що розташована так само на території цього заповідника. У виставці представлено багато унікальних пам'яток, пов'язаних із гетьманом, його добою, політичними й духовними орієнтирами тогочасної України. Виставку планують показувати у Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра» до 20 березня 2026 року. Її відвідування входить у вартість загального квитка в заповідник. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3960/164/189565/>

Укрінформ. – 2025. – 28 трав. Кошти на відновлення: в Одеському археологічному музеї провели благодійний вечір античних ігор. – Інф.

В Одеському археологічному музеї для всіх охочих провели вечір настільних ігор, в які грали в Давній Греції, а зібрані кошти витратять на завершення реставрації однієї з зал, яка постраждала внаслідок російської атаки влітку 2023 року. Ініціаторка проведення заходу – в. о. завідувачки фондами ОАМ Марія Лобанова. «На жаль, у нас на сьогодні дуже мало простору, щоб ми могли приймати відвідувачів. У постраждалій залі були вибиті вікна та обвалилася стеля. Також по самій будівлі музею пішли тріщини. Ми довгий час не могли знайти фінансування на ремонт. Завдяки тому, що у серпні ми відкрили виставку про острів Зміїний, ми змогли зібрати гроші на частину ремонту. Ми найняли фахівців і відновили стелю, а стіни фарбували власноруч з нашим директором», – зазначила завідувачка відділу експонування Оксана

Грицюта. Окрім того, у відновленні музею науковцям допомогли люди, які відгукнулися на заклик про допомогу в соцмережах. У вже відреставрований залі науковці планують відкрити виставку світлин одеської фотографині Наталі Довбиш, яка зробила серію знімків про життя музею та міста у роки війни. Також в настільні ігри давніх греків пограти в музеї можна буде 30 травня та 1 червня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997863-v-odeskomu-arheologicnomu-muzei-proveli-blagodijnij-vecir-anticnih-igor-zbiraut-kosti-na-vidnovlenna.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Гендиректорка «Софії Київської»: ми себе асоціюємо як абсолютно світська установа. – Інф.

Генеральна директорка Національного заповідника «Софія Київська» Неля Куковальська заявляє, що заповідник є науково дослідним закладом, і асоціює себе як абсолютно світська установа. «Ми є державна установа, яка називається «науково дослідний заклад» згідно зі всіма законами, які існують – це закони «Про культуру», «Про збереження культурної спадщини». Ми себе асоціюємо як абсолютно світська установа», – сказала Неля Куковальська на пресконференції у 27 травня в Києві, відповідаючи на запитання, чи «Софія Київська» в першу чергу має сприйматися як культурний чи як релігійний заклад. Водночас вона зазначила, що на території заповідника є церкви, у яких здійснюється богослужіння. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1075165.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Мінкультури хоче змінити керівника, а мені треба ще певний час, щоб підготувати собі заміну – гендиректорка «Софії Київської». – Інф.

Генеральна директорка Національного заповідника «Софія Київська» Неля Куковальська заявляє, що хотіла б очолювати заповідник ще деякий час, щоб потім передати роботу людині, яку готує для цього. «Ми розуміємо, що зі зміною керівника – а міністерство хоче це зробити – буде розвалений повністю колектив і ті всі напрацювання, і ті всі зв'язки будуть знищені. Тому я дуже хочу, я не вічна людина, відпрацювати певний термін і передати свою роботу тій людині, яку уже готую і не один рік. Бути поруч ще певний час, щоб все далі було продовжено саме на тих підставах, які нами проваждувалися більше 20 років на території «Софії», – сказала Неля Куковальська на пресконференції 27 травня в Києві. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1075171.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 трав. Весілля в «Софії Київській», через яке Мінкультури здійснює перевірку, проводилося для військового – заступник гендиректора. – Інф.

Заступник генерального директора Національного заповідника «Софія Київська» В'ячеслав Корнієнко заявляє, що весілля, через яке МКСК здійснює перевірку заповідника, проводилося для військового, і ніяких заборон на

проведення заходу в той день не було. «Софія Київська» є культурно-просвітницький і науково-дослідний заклад світського характеру. У нас майже кожного дня відбуваються якісь культурно мистецькі заходи. Ці заходи у нас чітко викладені на сайті, все прозоро, є захід – є ціна...». Він підкреслив, що ніяких заборон проводити заходи у той день (Страсна п'ятниця – ІФ-У) не було. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1075183.html>

### **Охорона культурної спадщини**

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 28 трав. Київська влада підтримала петицію про збереження садиби Ницке на Верхньому Валі. – Інф.

Київська міська влада підтримала петицію про збереження неоготичної садиби Карла-Людвіга Ницке у Подільському районі столиці. «Відповідно до наказу Міністерства культури та інформаційної політики України від 15.03.2024 № 201 комплекс пам'яток «Садиба на вул. Верхній Вал, 4» занесена до Державного реєстру нерухомих пам'яток України як пам'ятка архітектури місцевого значення (охоронний № 3267-Кв)», – йдеться у відповіді мера Києва Віталія Кличка на петицію. У мерії заявили, що будівлі і споруди за адресою вул. Верхній Вал, 4 перебувають у приватній власності, і київська влада позбавлена права виступати замовником будівництва та розробки проєктної документації щодо зазначеного об'єкта. «Водночас, зважаючи на суспільну значимість порушеного в електронній петиції питання, підтримую ініційовану вами електронну петицію... в частині збереження комплексу пам'яток «Садиба на вул. Верхній Вал, 4». Виконавчим органом Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією) вживатимуться відповідні заходи у межах визначених функцій та повноважень», – додав Володимир Кличко. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1075310.html>

Village Україна. – 2025. – 27 трав. З фасаду школи у Києві хотіли збити мозаїку, щоб вона не осипалася при обстрілі. Її таки збережуть. – Головань Д.

У Голосіївському районі планували демонтувати мозаїку на фасаді школи №220 через побоювання, що вона може осипатися під час обстрілів, повідомила дослідниця архітектури модернізму й монументального мистецтва Ельміра Еттінгер. Це одна з трьох робіт художника Анатолія Воробйова в Києві. Зараз панно розглядає експертна комісія, яку створили в Київській міській раді для збереження модерністської спадщини. Ельміра Еттінгер вважає, що демонтаж у такій ситуації неприпустимий. Замість демонтажу Ельміра Еттінгер пропонує залучити до роботи фахівця з реставрації Олександра Богомаза. Він може укріпити мозаїку і запобігти її руйнуванню під час обстрілів. Мозаїку демонтувати не будуть, а натомість – її збережуть, повідомила нова очільниця Голосіївської РДА Софія Дунаєвська у коментарях під дописом Ельміри Еттінгер. Фахівці працюють над технічним рішенням. Розглядають кілька варіантів, зокрема із залученням реставраторів, зазначила Софія Дунаєвська. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/363163-z-fasadu-shkoli-u-golosiyivskomu-rayoni-hochut-zbiti-mozayiku-bo-vona-mozhe-osipatisya-pri-obstrili>

Фокус. – 2025. – 27 трав. 3 України хотіли вивезти історичні артефакти, пов'язані з Тарасом Шевченком: у чому їхня цінність. – Шпак І.; Вечірній Київ. – 2025. – 27 трав. Столичні митники зупинили вивезення до США унікальних видань про Тараса Шевченка. – Асадчева Т.

Під час перевірки міжнародної поштової посилки, що прямувала з Одеси до США, митники в Києві вилучили оригінальний додаток до української щоденної газети «Рада» від 25 лютого 1914 року та раритетну поштову листівку «Тарас Шевченко. Автопортрет. 1840», надруковану в Австрії у 1946 році. Про це повідомила пресслужба Київської митниці. За інформацією митниці, вилучений додаток до газети «Рада», що виходила в Києві в 1906–1914 роках, є ювілейним випуском, присвяченим 100-річчю від дня народження Тараса Шевченка. Видання фінансував меценат Євген Чикаленко, активний діяч українського національного руху. Ще одна знахідка – поштова листівка з автопортретом Шевченка – була видана у 1946 році за ініціативи української діаспори в Тіролі та Форальберзі. Її випустили на знак пошани до річниці смерті поета. «Обидві знахідки належать до малотиражованої друкованої продукції, що мають значну культурну та історичну цінність. Для їх вивезення за кордон потрібне відповідне свідоцтво, яке митникам не було надано», – йдеться в повідомленні. Виявлені культурні цінності були вилучені, а матеріали справи передадуть до суду для подальшого розгляду. Докладно:

<https://focus.ua/uk/culture/707953-z-ukrajini-hotili-vivezti-istorichni-artefakti-pov-yazani-z-tarasom-shevchenkom-u-chomu-jihnya-cinnist>  
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112959/>

Україна молода. – 2025. – 28 трав. Спадщина у війні. У Звягелі говорили про культуру понад 160 учасників із 19 областей країни. – Шалівська З.

У Звягелі відбулася Всеукраїнська науково-практична краєзнавча конференція «Історико-культурна спадщина України: регіональні особливості та загальнонаціональний контекст». Захід зібрав понад 160 учасників із 19 областей України. Метою конференції було популяризувати культурну спадщину України, обмінятися науковими досягненнями в сфері краєзнавства, історії, культурології, музеєзнавства, залучити до наукових досліджень молодь, виробити стратегію охорони та збереження культурних пам'яток. Виступи доповідачів об'єднував гострий біль за долю української культурної спадщини. За результатами конференції буде видано збірник наукових праць. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3960/2006/189568/>

### **Нацменшини. Закордонні українці**

Укрінформ. – 2025. – 27 трав. Українську культуру представили на Сеульському міжнародному фестивалі дружби. – Інф.

Українська була представлена на найбільшому святі культур у столиці Південної Кореї – Сеульському міжнародному фестивалі дружби, який щороку

збирає учасників і гостей з усього світу. Про це у Фейсбучі повідомило посольство України у Республіці Корея. Посольство щиро подякувало всім, хто завітав до українського стенда. Окрема подяка висловлена всім, хто зробив цю участь можливою, зокрема пані Ганні Крижановській, Дар'ї Гриняк, Іваніловій Евеліні, Олені Федунків, Дар'ї Рубашкіній та Ладі Цай. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997464-ukrainsku-kulturu-predstavili-na-seulskomu-miznarodnomu-festivali-druzbi.html>

Випуск підготувала  
завідувачка сектору оперативного інформування  
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;  
тел.: 425-23-26  
електронна адреса: [infocenter@nplu.org](mailto:infocenter@nplu.org)  
[info\\_nplu@ua.fm](mailto:info_nplu@ua.fm)